

172 J. V. SNELLMAN – A. ARMFELT 12.1 1856

RA, Armfelterska samlingen

Högvälborne Herr Grefve!

Värdes mottaga min vörnadsfulla tacksägelse för det bref, hvarmed Högvälborne Herr Grefven höggunstigst behagat hedra mig.

Jag bekänner att jag redan började befara, det djerfheten att påkalla Herr Grefvens uppmärksamhet för mina åsigtter i skolreformfrågan kunnat finnas opassande; och det är derföre med synnerlig glädje och tacksamhet jag erfar, att Herr Grefven med vanligt godhetsfullt öfverseende upptagit min ödmjuka framställning.

Men Högvälborne Herr Grefven torde i följd af denna öfverseende godhet oftare än någon hafva erfarit, att hvarje begifvande fostrar anspråk på ett nytt. För min del skulle jag vara skygg att öka denna Herr Grefvens erfarenhet, om jag icke vågade hoppas, att den sak, hvarom fråga är, skulle tala till min ursäkt.

Johan Ludvig Runeberg, jag behöfver icke nämna det, är en man, som eger full rättighet att af sitt land fordra icke blott ära utan äfven sorgfri utkomst. Genom sina dikter har han bildat och förädlat sin egen nation och gjort Finska namnet känt och aktadt af jordens bildade folk. Dessa dikter vinna för hvarje dag allt större erkännande; och, redan kända i Tyskland och Frankrike, hafva de numera börjat öfversättas äfven till Engelska språket. Man säger också icke för mycket, om man påstår, att, sedan de stora skalderna från detta sekels början bortgått, få om någon bland de nu lefvande äro Runeberg's jemlikar.

Tillbakasatt vid Universitetet på den tid, då hvarje ung man med hufvud och uppåtsträfvande håg der ansågs öfverflödigg, var Runeberg tvungen att söka lärareplats vid Gymnasium. Bristande fallenhet och en föga vanlig samvetsgrannhet har utestängt honom från prestbanan och från fördelen af ett annex. Hans lön har derföre förblifvit ringa, och den lifstidspension, hvarmed han hugnats, ökar den endast med 280 Rubel Silfver. Genom honorarierna för sina arbeten har han dock hittills kunnat uppehålla sitt ekonomiska bestånd. Men sedan ett par år är han ledamot i Psalmbokskomitén och, tagande detta uppdrag lika allvarligt som sina öfriga åligganden, den egentligen arbetande ledamoten, så att redan större delen af psalmerna äro af honom omarbetade. En skald kan icke påkalla inspirationen, när han behagar, och Runeberg's verksamhet åt detta håll har nästan totalt afskurit hans inspiration i öfrigt.

Runeberg's vänner känna, att, sedan han med största ansträngning arbetat sig från sina universitets-skulden, han nu tvingats göra ny skuld, emedan hans ordinära inkomster icke betäcka utgiften för en talrik familj, då omkostnaden äfven är ökad genom sönernas uppehållande vid universitet. Ja, för att säga hela sanningen; tvenne Runeberg's söner, som äro studenter, lefva i hemmet, emedan tillgångnar saknas att påkosta deras studier vid universitetet. Ömtåligare än människors vanligen, är Runeberg's sinne af dessa förhållanden nedtryckt och hans produktionslust hämmad. Det är en mans öde, hvars like i vårt land icke skall uppstå en gång inom hvarje sekel.

Jag har nu vågat föreställa mig, att Högvälborne Herr Grefven, underrättad om förhållandet, icke skulle anse det obilligt eller finna det svårt, att förskaffa Runeberg ett årligt anslag för den tid, han tillhör Psalmbokskomitén, *räknadt från den dag* han till ledamot i densamma inkallades. Komiténs öfriga ledamöter äro välsignade med goda löner,

pastorater och annexer och ingen skulle derigenom ske prejudice. När Komiténs, d.ä. Runeberg's, arbete blifvit afslutadt, vore sedan tid att på ett landets värdigt sätt reglera hans lifstidspension, något så mycket lättare, som som sagde 280 R^ub^e Skilfve'r veterligen utgöra det enda vetenskapliga och litterära understöd för någon person utom universitetet.

Endast motvilligt erinrar jag derom, att en sådan åtgärd vore en handling af väl beräknad politik, emedan föga någonting kunde i lika grad möta allmänt gillande. Detta må dock gälla, hvad det kan; men hufvudskäl är: Runebergs rättighet, landets skyldighet. Med största glädje deremot tänker jag derpå, att den Höga Personlighet, på Hvilkens Nådiga beslut saken beror, här finner ett förnyadt tillfälle att vinna hjertan, och att Högvälborne Herr Grefven, såsom den inhemska litteraturens närmaste främjare och beskyddare, för sin bemedling icke kan hafva något värdigare föremål.

Huruvida ett så hastigt afgörande är möjligt, kan jag icke bedöma. Men kunde Högvälborne Herr Grefven till den 23 dennes med ett par rader gifva Runeberg underrättelse om anslagets beviljande, så skulle han med lugnare blick mot framtiden kunna den dagen fira sitt silfverbröllopp, och dagen för honom vinna ett ökad värde genom Herr Grefvens ädla deltagande,

Måtte det förtroende, hvarmed jag vågat närma mig Herr Grefven, vittna om min djupa vördnad och om min obegränsade tillit till Herr Grefvens upphöjda tankesätt.

Med denna vördnad och denna tillit har jag äran framhärda

Högvälborne Herr Grefvens
aldraödmjukaste tjänare
Joh. Vilh. Snellman

Helsingfors den 12 Januari 1856.

173 A. ARMFELT – J. V. SNELLMAN JANUARI
1856
HUB, JVS handskriftssamling

Högädle Herr Rektor!

Med anledning af Herr Rektorns skrifvelse af den 12. dennes får jag meddela, att jag haft lyckan hos Hans Kejsrerliga Majestät utverka ett studii understöd åt J. L. Runebergs vid Universitetet för närvarande inskrifne söner. Förhållanden, hvilkas beskaffenhet jag endast vid ett personligt sammanträffande med Herr Rektor kan närmare utveckla, hafva satt mig urstånd att, på sätt Herr Rektorn föreslagit, hjälpa vår frejdade landsman. Jag hoppas dock att äfven förberörda understöd, till en del, skola förmå lätta det bekymmer som nedtryckt hans sinne.

Med sann högaktning har jag äran vara

Högädle Herr Rektorns
Ödmjukaste tjänare
Alex. Armfelt.

S:t Petersburg den [redacted] Januari 1856.

Till Herr Rektor J. W. Snellman i Helsingfors.